

Szerkesztőiroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hova
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetés pénzek és hír-
dítások küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
nyilttári czikkok
soronként 10 kr-ért köz-
tetnek.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bocskor Béla,**
FŐMUNKATÁRSÁK: **Hochechild Lajos** Gyergyóban. **Vitos Mózes** a központban.

Kiadó tulajdonos: **Györgyjakab Márton.**
Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Fényűzése?

Hallhatni s én többször hallottam is egyes szülőktől olyan féle nyilatkozatot, hogy jó szívvel nem járatnám leányomat az iskolába, csak ne volna kötelező; vagy minek a leányomnak annyi iskola, mikor ugy se lesz belőle divatos uri dáma. Ezen nyilatkozatokat több tapasztalattal tölthetjük ki, melyek azon meggyőződést kelthetik, hogy nálunk nem sokat törődnek a nő nevelésével és nagyon sokan legalább felesleges valaminek tartják ezt. Azt hiszik, hogy ez csak fényűzés, külső ékesség, mely ha bizonyos tekintetben díszére szolgál is, más tekintetben veszedelmére is válhatik, mert fennhíjázóvá, kényessé és követelővé teheti. Tehát a legtöbbben gyakorlati fontosságot és szükségességet nem tulajdonítanak neki.

Sőt a „művelt leány“ elnevezés sokak szájában gyunyos értelművé lett, mintegy ellentéte az egyszerű, természetes leánynak, kit a tudakosság még nem hamisított meg s nem fosztott meg a nőiség zománczától, kiből tehát jó házi nő válik s ki könnyebben beleszokik az élet küzdelmébe.

A nők hivatása felől sokak fejében egész theoria készült jobbára féligazságokból, önzés- és félreismerésből.

Az ilyen theoria szerint a nőknek nem szükséges, hogy számukra a tisztességes keresetnek egy-egy forrását lehetővé tegyék. Mintha a nő másra való nem is volna, csak hogy jó feleség legyen; egyébre nem is kell erőszakolni, mert ekkor tullepné természetes körét és csorba esnék természetes rendelte-

tésén. A jó feleségnek, a jó házi nőnek nem szükséges okvetlenül a tanulás, a műveltség; rendeltetésének, hivatásának e nélkül is elegendet tud tenni. sőt jobban, mint a sok iskolázással.

Igaz, hogy az Isten sok természetes jó tulajdonsággal áldotta meg a magyar nőt, mert felékesítette a szépség varázsával s a lelki kincsek kápráztató változatosságával és gazdagságával; azonban fennhagyta az emberek számára a tovább művelést és fejlesztést, mert az idő új meg új követeléssel áll elő, új célokat hoz felszínre, új erőket szől a sorompók közé s nem elégszik meg többé a természetadta adományokkal és készségekkel, hanem ezeknek tökéletesbitését és fejlesztését is kívánja, követeli.

Az is igaz, hogy a magyar nő csodás az ő egyszerű természetességében s lelki harmoniájában és ment minden szélsőségtől, melybe másutt a korszakok bolondsága vagy a férfiak ferdesége a nőt sodorta. A magyar nők között nincsenek érzélgősök, az állami rend ellen fellázadók, az emánczipáció kores eszméitől is érintetlen a lelkük. A magyar nőnek nincsen karrikaturája, mint van az érzélgős német-, a merev angol-, a könnyelmi s kaczer francia- s az érzékies olasz nőnek; a minnek pedig karrikaturája nincsen, az lélekben romlatlan; azonban korról-korra fokozottabb értelmet, több ismeretet, nagyobb valódi műveltséget kíván meg hivatása s így az iskolázás reá nézve is feltétlen szükség; még pedig szükség családi, nemzeti és gyakorlati szempontból.

Ha a férjet a család fejének tekintjük, akkor a nőt a család szívének kell neveznünk. A család boldogsága és értéke pedig főként attól függ, hogy ez a szív művelt-e? És igaz az is, hogy csakis jó családok alkotnak egészséges államot s nemzeti szempontból Magyarországnban állami kérdés, hogy a családok megvihatlan erődei legyenek a nemzeti eszméknek.

Nálunk a leányok számára nem igen kedvelik az iskolákat. Okozhatjuk-e részben e miatt iskoláinkat? Azt hiszem, hogy bizonyos tekintetben részben a hiba ezekben is meg van. Nincsen meg a kellő kapocs leányiskoláink és az élet között. Nagyon keveset nyujtanak ezek azon gyakorlati és szükséges ismeretekből, melyekre az élet minden napjában reá van a nő szorulva. Így tehát a hasznosság nem domborodik ki az iskolai életben s ennek szükségessége nem megy át népünk tudatába. Egyes leányiskoláink abban hibáznak, hogy a társadalom ferde irányának a képére alakulnak. A műveltségben a külső cziczomát, csillogást és fényt adják a gyakorlati ismeretek rovására.

Különben ezt a ferde felfogást nagyon sok anya igyekszik a nevelés talajába beplántálni és sok pénzt költenek el tökéletlen zenei oktatásra s még tökéletlenebb tanítására az idegen nyelveknek.

A helyes igazság az, hogy társadalmunknak valódi művelt nőre van szüksége, nyerjenek tehát az iskolában valódi műveltséget, mely a társadalom különböző rétegei

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

A s z a b a d b a n .

— A való fantáziája. —

Rajongok a természetért s annak szimpom-pában ragyogó gyermekeiért: az illatozó mezei virágokért.

Fel is keresem őket, ha bivatásszerű kötelességem teljesítése után pár percnyi szabad időm van; de különösen a nagy szünidők alatt egyetlen délután sem mulasztom el, hogy fel ne keressem a mezőt, el ne menjek az erdő árnyas fái alá s ne gyönyörködjem a természet nagyszerűségében, az illatozó virányos rétekben; hogy nagy lélekzetvételrel ne szívjam az üde, frissítő léget s megpihenve a haragos zöld lombkoszorús fák alatt, ne hallgassam a természet egyszerű dalosainak harmonikus zenéjét.

Ugy el tudok ilyenkor merengeni, hogy észre sem veszem, mikor a nap a távol hegyek között lehanyatlík s az alkony szürke köpenybe burkolja a látókört. Gondolataim — „e sebes szárnyu sasok“ — megindulnak, bebarangolják a távot, messze, messze felkeresik azokat, a kiket a sors szétválasztott tőlem s sokszor elfáradnak mire odaérnek, a hol feltalálják azokat, a kiket keresnek.

Így ültem egy forró júliusi nap délutánján egy százados tölgy árnyában az erdő tisztásán, kifáradva a mező virágainak szemlélésében, melyeknek illata kábítólag hatott egész idegzetemre.

A tölgy egyik zöldelő lombján bus gerle turbékol, várva a párját; a mélabus hangok ugy

egybeillettek kedélyhangulatommal, hogy szinte rosszul esett; mikor a busuló madár párja megérkezett s a bus hangokat, az az örömet kifejező nevetés váltotta fel, melyet a természet madarai közül egyik sem tud ugy jelezni, mint a gerlicze.

A boldog pár a dobogó kis szívek boldogságát jelentő csókot váltott, együtt nevettek egy pár perczig, aztán együtt éttettek meg a kis fészek pelyhedző magzatait; ugy elnéztem őket s szinte irigyeltem a boldogságot tőlük, pedig ily boldogok vagyunk mi is otthon kis családi körünkben, mint ez a gerlepár. Boldogok s mégis oly nehéz könyomja az én szívemet, oly súlyosan nehezedik valami kimondhatatlan a lelkemre, hogy szeretnék tőle minden áron menekülni, de nem tudok.

A gerlemama felváltotta a gerlepapát s most ő röpült el, hogy a papa felügyelete alatt visszamaradt piczikék számára az elfogyott mag helyett új készletet szerezzen be.

A him — erősebb természetű lévén, — nem bugott bánatos hangon eltávozott párja után; csendesen elaltatta magzatait, aztán széttekintett, láttam, unatkozik, s keres valakit, a kivel társaloghasson.

Egyszerre észrevett engem a fa tövében, s megszólított: — mit merengsz egyedül s mért szegzed tekintetedet oly merően az előtted elvonuló semmiségbe?

— Gondolkozom, — volt rövid feleletem, azt hívé, hogy a gerle megérti, hogy nincs szándékom társalgásba merülni vele.

Tévedtem. Az erdők szende gyermeke nem

vett tudomást elutasító rövid válaszmórról, hanem tovább beszélt: — Tudom, hogy gondolkozol, sőt azt is tudom, mint mindjárt meggyőzlek róla, azt is tudom, hogy miről gondolkozol; pedig kár gondolkoznod, mert a gondolat nem elég ott, a hol tenni kell, s egy ember nem tehet ott semmit, a hol 25 ezer ember vállvetett munkája vezethet csak eredményre; tudom jól, hogy a falu tanítója vagy, ismerlek rég, hisz sokszor pihensz itt fészünknek védelmet nyujtó tölgyfánk tövébenél, s mindannyiszor azon gondolkozol, miért kell annyit túrnie a népnevelés szent ügyéért buzgolkodó apostoloknak, — a tanítóknak, mért kicsinyli az emberi társadalom a nemzet jövő támaszait nevelő 25 ezer tanítót, s miért talál mindenfelé süket fülekre a tanítótság jogos panasza s méltányos követelése?

A füleimbe hangzott szavak megrázkódtatták egész valómat; az igénytelen tollazatu, de mélyen érző madár nemcsak eltalálta, hanem szavakba öté gondolataimat s önkéntelen intéztem hozzá e kérdést: — honnét tudod, hogy gondolataim tárgya az, mit elmondottál?

— Lelkedbe látok, — volt kérdésemre a felelet, s a nélkül, hogy szünetet tartott volna a gerle, tovább folytatá: — Otthon boldog családi körben élsz, szerető nő, szeretett gyermekek vesznek körül s lelkedet mégis súly nyomja, szíved mégis fáj, mert önmagad és kartársaid nem találtok méltánylást a társadalomban.

Igaza volt szószerént; csak most tudtam magam is, mi fáj szívemnek, mi nyomja lelkemet, csak most, midőn azt kifejezve tárta föl előttem

szerint különböző ugyan, de alapja az érzelmekek nemessége és a gyakorlati ismeret. A társadalomból ne szivjon fel tehát az iskola semmi fénytűzést és a társadalomba se ültessen át ilyent.

Legyen szoros kapcsolatban az étellel úgy, hogy az értelmi és érzelmi művelés mellett a köznépi leánya tanulja meg ott a foltozást, varrást, a szükséges szabást; a felsőbb osztályok pedig ennek tökéletesebb és magasabb fokozatát nyújtják. Így pl. joggal megkívánhatjuk, hogy a mi polgári leányiskoláink egyéb hasznos dolgokkal kapcsolatban tanítsák meg a növendékeket a jó szabásra is, hogy egyes szülők ne legyenek kénytelenek leányaikat a négy osztály elvégzése után az egyszerű varrás és szabás megtanulhatása végett varrónőkhöz adni. Ha leányiskoláink a gyakorlati életképét öltik magukra, akkor lassankint megszűnik az a ferde felfogás, hogy a leányoknak a felsőbb osztályokban való iskoláztatása csak fénytűzés és elfoglalja helyét azon igazság, hogy a nő helyes nevelés által tökéletesedvén, természetadta képességei finomulnak s kiművelődnek s a kellő iskolázás gazdagítja gyakorlati ismereteiket s erkölcsi kincseiket.

Fontos miniszteri döntvény a kepeügyben.

A kepeügy rendezése a székelyföldi papság, tanítók- és hívekre nézve, ott és azon helyeken, a hol azt mai napig nem rendezték, a legsürgősebben megoldandó égető kérdések közé tartozik. A magyar haza és állam minden polgárának elismert és tiszteletben tartott törvények által biztosítva van végzett munkája és teljesített hivatala után előírt és megszabott bére és díja. Csak a kepe-szedéssel kintzott papság és tanítók vannak kitéve a hatóságoktól elkezdve le a falusi bakterig egyesek önkényének, durva kitémadásainak, zaklatásainak és más inzultusainak. Mai napig még nincs fikszírozva, hogy N. patronus hitközség kepe címén az egyháziaknak évenként pl. 300—400 kalongya képét tartozik beszolgáltatni, hanem e mennyiség minden évben a kepekivétel és egyes fizetési kötelek szeszélye szerint ingadozik és változik. Aztán ha évenként meg is állapítják a kvantumot, de annak legalább is egytizede a papíron marad, mert a képét irtalom falatnak, a kepe-törvényt pedig olyas valami elavult dolognak tekintik,

a melyet mindenki saját érdekei szerint s az egyháziak kárára önkényileg magyarázhat, s melyet ha úgy tetszik betarthat, s ha úgy tetszik nem, sőt annak végrehajtását maguk az illetékes hatóságok egyik-másik faktora is — tisztelet mindenkor és minden irányban a kivételeknek — oly kepegyűlési és kepegyelmi tények tekinteti, melyet csak egy becsületből s legfőbb pajtáskodásból vagy mindig az egyházi és tanítói tekintély rovására eső bizonyos viszontszolgálatok fejében kell megcselekedni. Számítatlan tény áll az életből e mondottak igazolására, úgy, hogy nem egyszer jutott már a dolog visszassága fölött gondolkodó ember eszébe: vajjon a kepező papok és tanítók is a haza, az állam, a társadalom azon polgárai közé tartoznak-e, kikért ama végrehajtott közjogi hatóságok és intézmények beállították, vagy megfordítva s ezekre kivételesen áll a dolog? E tekintetben úgy, mint sok más ügyben a hosszas vajadások és nehézkes átmenetek korát éljük. Elhallgatok itt, hogy e téren a visszaéléseket és visszasságokat, melyek soha jogosultakká és jogi támponttá senki számára nem fognak lenni, minő körülmények és tulkapások szülték. De tisztul itt is a láthatár. Minek igazolására idecsatolom az erdélyi püspök ur nmlgának III. sz. 1893. évi körlevele alapján a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltóságának az egyházi kepe kiróvása tárgyában Csikvármegye közigazgatási bizottságához intézett elvi jelentőségű rendeletét, mely míg a kepe ügyet ősi és jogi alapjára s az erdélyi róm. kath. status és hitközségek törvényesen elismert autonómiájának jog- és hatáskörébe visszavezeti, addig a kepeügyben való eljárás mikéntjére nézve igen sok oldalú eligazodást nyújt. Az elvi jelentőségű miniszteri rendelet így hangzik:

„1094—1893. szám. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur ö nagyméltósága az egyházi kepe kiróvása tárgyában a következő elvi jelentőségű rendeletet intézte Csikvármegye közigazgatási bizottságához:“

„19.025. szám. Csikvármegye közigazgatási bizottságának 1892. évi február 26-án 209. szám alatt a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz intézett s hozzáim illetékes elintézés végett áttett felterjesztésére az iratok visszacsatolása mellett válaszolom: Tekintve, hogy az erdélyi róm. kath. püspöknek 1893. évi január hó 22-től 4824—1892. szám alatt kelt felterjesztésére és azonnal bemutatott okiratok szerint róm. kath. lelkészek kepejárándóságának megállapítására vonatkozó kepe-rendszabály az erdélyi részekben jelenben is teljes joghatályában fennáll s annak értelmében a róm. kath. lelkészek kepejárándóságát a róm. kath. egyházközsegek hívei minden különbség s kivétel nélkül megfizetni tartoznak; tekintve továbbá, hogy a csikszeredai róm. kath. egyház fentartó patronusa nem Csik-Szereda város, mint erkölcsi testület, hanem az ottani róm. kath. egyházközség s a kepejárándóság nem a város összes lakosságára

felekezeti különbség nélkül, hanem csakis a róm. kath. hívekre rovatik ki; tekintve, hogy a kepe tartozat nem azonos és nem egy természetű a községi pótdóval, hanem az tisztán egyházi tartozatot képez; tekintve, hogy az iparosok, kereskedők és közhivatalnokok is állandóan és mindig megfizetik kepe-tartozásaikat; tekintve, hogy a kepejárándóság kiróvását az egyházmegyei hatóság által meg erősített csikszeredai róm. kath. egyháztanács autonómikus szervezeténél fogva, saját hatáskörében, a joghatályában fennálló kepe-rendszabály alapján érvényesen eszközli; s tekintve végre, hogy a csikszeredai róm. kath. egyháztanácsnak és kepe-kivétel bizottságának 1891. évi szeptember hó 6-án tartott ülésében megállapított kepejárándóság fejében az erdélyi püspök föntebb hivatkozott felterjesztéséhez C) alatt csatolt kepekivétési lajstrom szerint a róm. kath. vallású N. N. m. kir. erdőmester, csikszeredai lakosra a kepe-tartozatot kivétel, pedig noha a kepe-törvény mm) pontja alapján kisebb összeg kivételése iránt felszólalhatott volna; N. N. erdőmester sem a kivétel ellen általában, sem a reá alkalmazott kulcs ellen az illetékes egyházmegyei hatósághoz fellebbezést nem adott be s így a kivétel reá nézve jogerőssé vált; ezeknél fogva kétségtelen, miszerint N. N. ur a terhére rótt 9 frtnyi kepe-tartozatot megfizetni köteles. Ezek alapján Csikvármegye közigazgatási bizottságának 1892. évi február 8-án 52. szám alatt hozott azon határozata, melyszerint N. N. ur kir. erdőmester a kepekivétel kötelezettsége alól fölmentetett, valamint az első- és másodfoku közigazgatási hatóságok által a kérdéses ügyben hozott határozatok is, N. N. csikszeredai róm. kath. plebános fellebbezése folytán megsemmisítendőek voltak, annál is inkább, mivel a közigazgatási hatóságok a szóban levő ügyben érdemleges határozat hozatalára jogosítva nincsenek, arra csakis az illetékes egyházmegyei hatóság van hivatva s a közigazgatási hatóságok feladatát egyedül az illetékes egyházi hatóságok által hozott jogerőssé határozatok végrehajtása képezheti.

Budapest, 1893. május 23. Gróf Csáky, s. k. Erről tudomás végett a t. lelkészkezdő pap-ságot értesitem. Károlyfehérvárt, 1893. május 30-án.

† Ferencz, s. k. erdélyi püspök.

Ezen miniszteri rendelet igen sok visszaéléssnek van hivatva elejét venni. Mert újabb időben, midőn az egyház ellenes áramlat nagyobb mérveket kezd ültetni s ennek hatása alatt egyesek a gyakori példák után indulva, hova-tovább vakmerőbb és kihívóbb módon lépnek fel az egyházi személyek ellen is, nem egyszer történt már meg, hogy majd politikai, majd más személyes tekintetből a kepe kivételben résztvevő községi képviselő és előljáróságok révén olyan befolyásos egyének is részt követeltek és vettek a kepekivételben, kik vagy nem teljesítették az egyház iránti kötelezettségüket s így a fenti miniszteri rendelet által szánkezióval újabban is ellátott és fennálló törvények értelmében nem volt és nincs joguk abban részt venni, vagy éppenséggel nem is tartoztak és tartoznak a kath. egyház kötelekéhez, de a községi képviselőnek valamely címén tagjai. Aztán vall-

a gerle, most tudtam, hogy a tanítósnak ügye az, mi boldogságomra oly zavarólag hat. S mély sóhaj kelt ki keblemből.

A szürke tollu madár megértette a sóhaj s vigasztalni kezdett: — de, — mondá, — de ne essél kétségbe, nincs oly rossz, mi jóra nem fordulhat, nincs oly nehézség, melyet az erős tetterő leküzdeni nem képes, nincs oly akadály, melyet a férfias és szilárd kitartás el nem hárítana utjából, s nincs oly törekvés, mely diadalmas eredményhez nem jutna, ha az egyesült erő küzd azért; hallgas reám, fogadd meg tanácsomat, közzöld azt kartársaidal, álljon össze a 25 ezer tanító, s követve azt, egyesült erővel küzdve ki fogjátok vinni a diadalt s tietek lesz a jövő, kárpótlásul a mult szenvedéseinek, hallgass reám s kövessétek tanácsomat.

— Hallgatlak, — biztosítám a beszélő iskolai gyermek figyelmével kísértem minden szavát, egyetlen egy hangot sem ejtve el abból.

— Az tagadhatatlan, — kezdé tanácsadását az engem egyik ámulatból a másikba ejtő filozófus madár, — tagadhatatlan, hogy a míg az egyesült erő a lehetetlennek látszó eszméket is eredményre tudja juttatni, addig a szétforgácsolt erő a már létező eredményeket is tönkre teszi, s e tapasztalatból indulva ki, tanácsom az, hogy a tanítósnak, ha eredményhez akar jutni, össze kell tartania s vállat a vállhoz téve kell küzdeni igazaiért, jogos követelményeiért; de a küzdelem csak akkor vezet eredményhez, ha annak helyesen megválasztott eszközei vannak. Ez eszközök következők: min-

denekelőtt tömörülni kell a tanítósnak, le kell vetkőznie az egyéni ambíciót, mely válaszfalat képez a tanító és tanító között s fölébe akarja emelni a székelyföldi vidékinek, a városit a falusinak, az igazgató- vagy vezértanítót az osztálytanítónak, az államit a felekezetiinek; a tanítósnak egy tömör falánszknak kell lennie, s a melynek sorait szét nem verheti sem hatalom, sem ellenszenv, sem társadalmi kicsinylés. A tömörített falánszknak fel kell emelnie szavát és pedig nyílt homlokkal, az öntudat adta bátorsággal s követelnie kell a megélhetéshez szükséges fizetési minimumot, követelnie kell a tanítói szolgálati pragmatikát, s követelnie kell a szakszerű járásköri felügyelet gyakorlását; s e három egység követelésének érvényesítéséhez szükséges az az eszköz, melyet eddig ti tanítók egészen figyelmen kívül hagytatok. Meg kell ugyanis a tanítósnak tudnia, kik azok az országos képviselők, a kik a tanítósnak igazi barátai s ezek körül kell csoportosulnia, ezeknek megválasztatását kell egész erkölcsi erejével támogatni s ez az erkölcsi erő messze kiható, hisz 25 ezer értelmes embernek erkölcsi ereje ez; törekednie kell a tanítósnak, hogy a saját kebeléből minél több szakfőféru kerüljön a törvényhozó testületbe, mert csak az tud kellően védeni valamely ügyet, a ki azt ismeri, a ki azt átérzi; nem szabad visszariadni a tanítósnak a szellemi munka mellett még az anyagi áldozatoktól sem, hisz csak pár fillért kell áldoznia minden tanítónak s a 25 ezer pár fillér nagy dolgokra elég lesz, hisz a ten-

ger maga is csak cseppekből áll. Terjesztenie kell a tanítósnak az eszmét, hogy miként a „pap is az oltártól él“, a tanítósnak is hivatása után kell megélnie és pedig a társadalom által töle megkövetelt módon s ha ezt a társadalom lehetővé nem teszi, oda kell hatnia a tanítósnak, hogy a jövő nemzedéke e hálátlan s még csak a megélhetést sem biztosító pályától távol maradjon, mert csak akkor fog a tanítósnak értéke valóban méltányoltni, ha hiányát fogja érezni a társadalom a tanítósnak. De hozzáfeszem: ez legyen küzdelemeknek a legutolsó gyögyvere s csak akkor vegyék kezetekbe, a mikor a kényszerhelyzet fog arra utalni, a mitől jó szellemetek meg fog őrizni, ha előbb elmondott tanácsaimat pontosan teljesíteni fogjátok.

Elhallgatott. E perczen érkezett meg a gerlemama s a viszontlátás édes örömei között turbékoltak együtt, nevettek együtt s étették meg felébredt pelyhes kicsinyeiket, én pedig felállottam, széttekintettem, a nap sugarai már rég eltűntek a hegyek között s az alkony szürkülete elzárta szemem elől a látóhatárt; megindultam hazafelé egész uton gondolkozva a hallottak felett s lelkem megkönnyebült, midőn szerető enyéim közé léptem.

Azóta minden perczen hallom a gerlepár turbékolását, minden perczen hallom az adott jó tanácsot s minél tovább halgatom, minél többször hallom, annál inkább meggyőződom azok helyességéről, csupán azzal nem vagyok tisztában, hogy valóban a gerle szájából hallottam-e, vagy lelkem sugalma által felvert fantáziám hangjai voltak-e a szavak; azt azonban bizony tudom, hogy akár a madár mondta el, akár képezeletem, de mindenesetre a való lett elmondva s így mondtam én is el a kartársaimnak, ha rege alaknak látszik is az, így mondom el nekik: „A való fantáziáját.“

Erőse Szilárd.

duk meg az igazat a hamis állameszme és államtekintély vagy hatalom nevében felidézett és forrongó és helytelenül „egyházpolitikának“ nevezett szabadelvű, vagyis egyházellenes eszmék hatása nemcsak az országház- és vármegyékben, hanem a községekben is az egyház és állam különben koordinált hatalom képviselői — tisztelet itt is a kivételeknek — hadi lábon állanak egymással szemben. Mondanunk sem kell, hogy a községekben az államhatalmat már „ex offo“, a jegyzők és bírák képviselik, kik vajmi keveset tudnak az egyház és államhatalom koordinációjáról (egymás mellé rendeltségéről) majd tulajdon ágoskodó ösztönükkel fogva, majd a felülről jövő áramlat hatása alatt néha az erőszak durvább eszközeitől sem riadnak vissza, hogy mindent és mindenkit hatalmuk alá hajtsanak s maguk előtt hason mászóvá tegyenek.

Mi természetesebb, hogy az egyházi hatalomnak az államhatalom alá való hajtása (szubordinációja), a községben a papon és a kepe kiróvás és felhajtás az előjáróság kezében lévén, a megrekifikáláson, vagyis a kepevel való megburczoláson, zaklatáson és lerekifikáláson kezdődik. Így az államhatalom és tekintély nevében üzött sáfárkodást az egyház megaláztatása mellett a kepező papoknak s vele és gyakran miattuk a kepező tanítóknak sokszor bérük és becsületük árán kell megfizetni. S nem így van? A kivételeknek helyet engedünk. De fájdalom! ez igen sok esetben így van. S ha csak egyetlen esetben állana az, úgy is épen a szabadelvűség helyes felfogásánál fogva idején és helyén való volt, hogy a miniszter a fentebbi rendelettel az ügyet tisztázva, sok visszaélésnek elejét kívánja venni.

Aztán a ki fáradságot vett vagy vesz magának, hogy az erdélyi róm. kath. status és hitközségek ősi és autonómikus szervezetét, joggyakorlatát, a kepekonstitúciók szerkezetét, szellemét s azokban előirt kepekivétési módokat, tényezőket és kepe végrehajtásokat figyelme méltassa, az könnyen begyőződhetett s begyőződhetik, hogy a kepekivetés a hitközségek patronusi joga és kötelezettségeinek természetes folyománya szerint, a mit hajdan egész századokon keresztül a megyebírák és egyháziak gyakoroltak, az most az egyháztanácsokat és iskolaszékeket, mint a mai szervezet szerint a hitközségek előirt jogi képviselőit illeti; hogy az erdélyrészi róm. kath. hitközségekben, a hol a kepefizetés gyakorlatban van, sőt a nem katolikus felekezeti községekben is a felekezetek autonómiaja alapján a kepekivétést mindenütt — a hitközségek, illetőleg az egyházi és iskolatanácsok gyakorolják; és hogy a kepekiróvás egyedül és kizárólagosan az egyháztanács- és iskolaszékek joga kitűnik a Szent Istvántól maig hozott s ide vonatkozó konstitúciók, rendeletek és törvényekből; nevezetesen a Kálmán és Ulászló királyokra való hivatkozással kelt 1559. évi 4. t. cz. 1. art. 1534., 1572., 1573-iki törvényekből és az Appr. Const. I. R. I. Tit. 3-ik artikulusaiból; továbbá a Csik-Somlyón 1669. máj. 23., 1697. jul. 4., 1710. szept. 21., 1717. apr. 9-én. 1804. febr. 20-án Nagy-Szebenben kiadott és más helyeken hozott konstitúciók és törvényekből; valamint az 1868. évi 38. t. cz. és 1876. évi 28. t. cz. népi iskolai hatóságokról szóló országos törvényekből. (L. bővebben az alcsik-kászoni esperes ker. papság 1893. apr. 10-iki gyűlésének jegyzőkönyvét.)

Ezek alapján és ezekre visszahelyezkedve kelt a fentisztelet miniszteri rendelet, melynek szelleméből az is kitűnik, hogy az egyháztanács és iskolaszék által kirótt és szabályszerűen kihirdetett kepartozás és járandóság ellen a nyolcz napi határidőn belül a hívek az egyháztanács és iskolaszék útján, az egyházi személyek pedig egyenesen előbb a II-od foku s azután esetleg a III-ad foku egyházi hatósághoz felebbezéssel élhetnek. E hatóság a felebbezéseket a maga hatáskörébe személyesen vagy inkább megbízottjai által megtevéen a kellő felülvizsgálatokat, akár a gyakorlati norma alapján, akár más alapon, bizonyára kielégítő módon fogja elintézni.

E rendeletet adva, az ügy teljesebb megvilágítása végett bátrak voltunk e lapok részéről is a fentebbieket egész nyíltsággal és határozottsággal azon reményben idejegyezni, hogy addig is, míg a kepeügy égető kérdése más irányu megoldást nyer, mind a kepefizetésre kötelezett hívek, mind

a végrehajtásra jogosult és e végett megtalált hatóságok kötelezéseiket lelkiismeretesen teljesítve, a képezésre utalt papság és tanítók eddigi kellemtelenségei némileg enyhítve legyenek.

Adja Isten! mert ez is a közjó egyik kiváló érdeke.

Aratás előtt.

Magyarország tőlünk nyugatibb részeiben a földmivelő magyar gazdaközönség nagyobb része már tul van az aratáson, a más része most arat; mi pedig, kik a magyar haza keleti örfalán, a természet által is oly magasra feltöltött bérczes orrok sziklás vidékén véres verejtékkel keressük kenyérünket, még 2-3 héttel állunk az aratás előtt.

Az ország különböző vidékeiről jövő tudósítások, melyek az idej aratás eredményeit jelzik, nagyon különbözők. Általában a tavalyihoz hasonlítják az eredményt, úgy, hogy a rossz tavasz és a júniusi hosszabb esőzések után valóságos Isten csodája az a kedvezőre fordult időjárás, mely a nem remélt, javulásnak indult összes gazdasági termények felelevenítése által a magyar gazdaközönség csüggeteg lelkét felélenkítve, méltán a Teremtő imáadására ragadja.

Nálunk sokkal kedvezőbb időjárás volt, mint a magyar haza nyugati részeiben, de nem oly tulajdonoson kedvező, hogy még a legoptimistább gazda reményeibe is ne vegyülhetett volna közben-közben a csüggedés érzete. Különböztetve mit is mondunk, a jó gazda nem is lehet tulajdonképpen optimista, mert az egész földmivelés rengeteg csalódásokról van kitéve. De különösen ki vannak téve azon földmivelők, kik a gondviselő Isten teremtő és az idő járását kormányzó mindenható erejéről és jóságáról a náluk szokásos botrányos káromkodáson kívül ritkán elmélkednek.

No, de hát Isten felkelti napját a jókra és gonoszakra egyaránt és áldó harmatát hinti a föld összes terményeire. Miért? Szent nevéért, mert az ur neve csakugyan szent és jóságos.

Azonban mind a már learatott, mind a learatásra váró terményeknek apróra való megszemlélésénél egy nagy tanúságot és tanulságot a letelt és folyamatban lévő időjárás élénken állít szemünk elé, s ez az, a régi és a földmivelésben mindig fennmaradó sarkigazság, hogy „ott, a hol jól voltak művelve a földek, az idén sincs rossz termés“. Nincs, mert a „kellőleg ugarolt és trágyázott, helyes váltógazdasággal elvein vetésfordákba osztott földek meghozták az idén is a lehető legjobb eredményt“. Habár a mi határaink talaja a hány dülő, annyi természetű s a hány darabka földünk van, annyiféle művelési eljárást, trágyázást stb. kíván, de a jóra való és tapintatos gyakorlati gazdának a maga idején kifejtett szorgalma és istentelő munkássága nem marad eredménytelen. Isten áldása megvan az ő munkáján. Az okvetlen, a proletár, a kontárkodó gazdának terménye is csak olyan. A gazdaközönségnek alkalma van a gazdag úgy, mint silányabb termésszélből magának üdvös anyagi és erkölcsi tanulságot meríteni. De ugyis van. A földmivelőknek kezében van letéve, nemcsak saját boldogulásuknak forrása, hanem az államé, a társadalomé, a családoké, az egyeseké, melyek mind-mind a mindennapi kenyérért sóhajtoznak. Kell tehát, hogy a földmivelők szorgalmasan, szakértelemmel és helyesen, Istenben vetett bizalommal dolgozzanak. Ha ezt teszik, nem fognak csalódní. Nem, mert ha egy év silányabban hozza is meg fáradságuk díját, de a más évek kifogják pótolni azt, mert Isten a benne bizókat soha sem hagyta el.

Kötelességünkhez hiven minden évben figyelmeztettük, s figyelmeztetjük most is lapunk olvasóit és a nagy közönséget, hogy gabona terményeiket, melyeket jég és viharoktól megvédeve, kézhez is kaptak, a betakarodás után rendszeren beálló tűzveszélyek romboló pusztításai elől biztosítani siessenek idejekorán, míg nem késő, nehogy új és nem várt csalódásoknak tegyék ki magukat. Néha pár frrtal egész évek, sőt életünk fáradaimait mentjük meg a jövőnek, a magunk, családjaink és gyermekeink számára. Bár minden körülmények között Isten kezében van életünk, de nekünk a mi részünkről is meg kell tennünk önmagunk iránti kötelességeinket.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Megyei ösztöndíjak.** A pályázati kérések a megyei ösztöndíjakért folyó évi augusztus hó 12-keig adandók be az alispáni hivatalhoz. A pályázati feltételek a városházánál naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **A városi polgárok figyelmébe.** A kik adómentesen akarnak pálinkát főzni, ez iránt való szándékukat folyó hó 30-ig jelentsék be a városi tanácsához.

— **Gyermek színház.** A városunkban lakó gimnáziumi tanulók ügyesebbjei nem akarván a hosszú nyári szünidőt semmittevéssel eltölteni, elhatározták, hogy saját maguk szorakoztatására és a gyermeksereg legtöbbszöröké okulására szini előadásokat rendeznek. Miután tervük valóításához, hosszas utánjárás után sikerült egy néhány fiatal kisasszonykát is megnyerni, a jó szándék ténynyé vált s az első előadást az elemi iskola földszinti termében f. hó 23-án este meg is tartották. Ez alkalommal a „Csonka honvéd“ és a „Meggüntött húság“ című darabok kerültek színpadra. A tágas iskola termét, melynek hátsó részén a csinos színpad volt felállítva, a közönség zsufolásig megtöltötte. Ha a hozzánk ellátogató színigazgatóknak mindig ekkora publikuma lenne, soha ki nem fogynánk a színházból. A darabok a megjelent nagyérdemű közönség folytonos tetszés nyilvánításai között adattak elő. A szereplő apró műkedvelőket virágcsokrokkal, tapssal és szünni nem akaró éljenzésekkel tüntették ki. A t. színészek és színésznők, hogy a publikum előzékenységét viszonzózzák, a műsort megtoldották szavalatokkal és énekekkel s mindkét részről annyira belemelegedtek, hogy ha a kialvó lámpák távozásra nem intették volna a közönséget, a produkcióknak még most sem lenne vége. A következő előadást a madéfalvi emlékalap javára fogják tartani.

— **Sertés orbáncz és toroklob.** Városunkban a sertések között a sertés orbáncz és a toroklob járványosan ütött ki. A hatóság a sertéseket a csordába járástól eltiltotta és elrendelte, hogy azokat ólon kell tartani, továbbá a törvény értelmében mindent megtett, hogy a járvány elfojtassék. Azonban e szigorú rendeletek dacára is lehet az utcán korbórtó sertéseket látni s ha ez folyton így fog tartani, akkor a papíron álló üdvös rendeletek korántsem fogják meghozni a kellő eredményt.

— **Az elkeseredett pap.** F. I. kajántói róm. kath. lelkész, ki több hónappal ezelőtt Miklósvárról lett Kajántóra áthelyezve, sehogy sem tudott kibékülni a sorsával; az áthelyezést magára nézve igazságtalannak tartotta s a mellett semmikép sem tudta elfeledni a miklósvári szép napokat. Lelkében tanyát ütött a keserűség, szívét megszállotta az elégedetlenség ördöge s áthelyezése óta nem volt sem éjjele, sem napala. Folyton visszavágyott oda, a honnan — szerinte — az igazságtalanság elűzte. E hó elején elhatározta, hogy régi székhelyét felkeresi, hogy találkozhassék jó ismerőseivel s az odaváló híveket ismét megláthassa. Folyó hó 13-án érkezett meg Miklósvárra. A kedvelt vidék, az ismerős épületek és a jó barátok viszontlátása felforraltta vérést s az elkeseredés hatványozott mértékben tört ki szívében. Ilyen állapotban kereste fel hivatalbeli utódját Cs. K. plebánost, ki vendégét a legnagyobb szívéllyességgel fogadta. A gyűlölet és bosszu nemtelen érzelmei által megvakított F. I. megteledekezve állásának méltóságáról, revolvért fogott lelkész társára s ezen szavakkal „egyikünknek meg kell halni“ ráakarta sütni. E gonosz szándéka kivitelében megakadályozta az épen ott levő bírót, ki a merénylőnek kezéből a revolvért kicsavarta s így megmentette Cs. K. miklósvári plebános életét. E dolognak bizonyára folytatása is lesz, melyről annak idején értesíteni fogjuk lapunk olvasóit.

— **Értesítés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudomásra hozza az érdekelteknek hogy a cs. és kir. hadtest intendatúrája Nagyszebenben ez évi augusztus hó 16-án árlejtást tart a kórházak számára szükséges fehérművek szállítására. Továbbá, hogy a német szövetség tanácsának ez évi május hó 23-án kelt határozata értelmében az osztrak magyar monáchiából Németországba vitt ágytoll, ezentul származási bizonylatok előmutatása nélkül és vámmentesen fog kezelteni Utazási ösztöndíj külföldre. A kereskedelmiügyi miniszter a hazai szalma-fonó bázispar fejlesztésére két alkalmas egyént állam költségén a külföldre szándékozván kiküldeni, hogy ott a szalma-fonás minden nemét megtanulják s azután Maros-Torda- és Udvarhely vármegyék területén a szalma-fonó háziiparosokat megfelelően oktassák azok, a kik a jelzett kiküldetésre vállalkozni hajlandók, ez évi augusztus hó 15-éig jelentkezhetnek a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál.

— **Értekezlet egy megyénkben felállítandó eszezyár ügyében.** T. Nagy Imre, Csikvármegye

közgazdasági előadója több megyei gazdatisárságak megbízásából folyó hó 30-ik napjának délelőtti 9 órájára, városunkba a vármegyeház kisebb tanács-termébe az érdekelt gazdákat értekezletre hívja össze, a melyen egy megyénkben felállítandó szeszgyár ügyében teendő lépések felől tanácskoznak s esetleg a létesítésre vonatkozó feltételeket is megállapítanak.

— Nyári mulatság. A helybeli intelligens fiatalok által rendezett nyári táncmulatság folyó hó 16-án délután 2 órától kezdődőleg tartott meg. Minden kellék meg volt arra nézve, hogy a rendezendő kirándulás a nyári szezonban tartott mulatságok koronája legyen. Közreműködtek ebben a derék rendezőség a mulatni vágyó közönség; egyedül az idő, a szeszélyes idő foglal el ellenséges állást. A mulatság napjának reggelén lomha felhők uszáltak az égboltozaton s esőt jósolt tekintetükkel folyton untatták a közönséget egyedül a jó öreg napnak egy-egy, a felhők közül kibukkanó sugara nyújtott némi reményt, hogy délután még is csak megtartatik a sokat ígérő mulatság. Délután 1 óra tájban a bátor rendezőség kimondta a végszót: „alea jacta est” s mintegy 5 kocsin zászlókkal és lámpionokkal felszerelve kivonult a mulatság színhelyére, hova őket hosszú kocsisor követte a közönség is. Ugy 3 óra után elkezdődött a táncz és folyt a legnagyobb jókedvvel mintegy fél 6-ig. Az összegyűlt nagy számú díszes közönség ekkor az ostromhoz ült, ezt azonban meg zavarta a hirtelen jött eső, mely a mulatságnak az erdőn véget vetett ugyan, de annak a késő éji órákig eltartó folytatását a „Csillag” nagy termében nem akadályozhatta meg.

— Hirdetmény. A Csikvármegye közigazgatási bizottságának f. évi július hó 10-én kelt 533. és 549. számú határozatával a brassó-tölgyesi törvényhatósági út 86—87 km. szakaszán levő ártéri hid és a ditró-pútnai uton levő 208., 210. és 216. sz. műtárgyak újra építését 2207 frt 48 kr, illetőleg 2862 frt 46 kr összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1893. évi augusztus hó 2-ik napjának d. e. 10 órájára a csikvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. Ajánlatokhoz 5% bánatpénz melléklendő s az ajánlatok fent kelt napon d. e. 9 óráig adandók be.

KÖZGAZDASÁG és IPAR.

„The Gresham” életbiztosító társaság Londonban. A társulat évi jelentése, mely az 1892. évi december 31-én befejezett 44-ik üzletévről szól és a részvényesek 1893. évi május 30-án tartott rendes közgyűlése elé terjesztett, rendelkezésünkre állván, következtetéseit közöljük. Az elmúlt időszak eredménye rendkívül kedvezőnek mondható. A lefolyt 18 havi üzleti időszakban a társasághoz 15,206 biztosítási ajánlat érkezett 125.732,050 frankra, melyek közül elfogadtattak 13,091 drb 102.636,475 biztosítási összeggel, és erről a megfelelő számú kötvény ki is állított. A díjbevételek, levonva a visszbiztosításért fizetett összegeket, 25.753,415 frank 42 cts-ra rúgtak, a miben a 3.744,277 frank 19 ctsot tevő első évi díjak bennfoglaltnak. A kamatszámla mérlege 7.690,898 frank 1 ctsot tett ki és a társaság jövedelmét a díjbevételekkel együtt 33.444,343 frank 43 cts-ra emelte. A társaság az elmúlt évben 12.908,048 frank 96 ctsot utalványozott oly követelések alapján, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek; lejárt kiházasítási és vegyes biztosításokra 2.801,155 frank 42 ctsot, kötvények visszavásárlására pedig a tizenhatsz havi időszak alatt 1.909,171 frank 57 ctsot fizetett ki a társaság. A biztosítási- és járadék alapok 7.922,421 frank 77 ctsal gyarapodtak. Az aktívák főösszege a lefolyt tizenhatsz havi időszak végével 1892. évi december 31-én 125.305,150 frank 62 cts-ra emelkedett. Tőkebefektetések: 49,425 frank 52 cts angol állami papírokban, 401,616 frank 77 cts indiai és gyarmati kormányok értékeiben, 19,584,857 frank 40 cts idegen államok értékpapírjaiban, 253,396 frank 14 cts vasuti részvények, elsőbbségek és garantáltak, 61.191,868 frank 2 cts vasuti és egyéb kölcsönkötvényekben, 17.536,889 frank 18 cts a társaság ingatlanaiiban (ezek közt vannak a társaság budapesti és bécsi háza), 5.328,350 frank 43 cts jelzálogokban, és 20.958,747 frank 16 cts különböző értékekben. A lefolyt év üzleti eredményéről szóló kimutatás fényes tanúságot tesz az intézet folyton emelkedő virágzásáról, szigorú szoliditás, a legnagyobb szabadelvűséggel párosulva vezérlik az intézetet üzleti működésében. E tényezők szerepének meg a „Gresham”-nek azt a rendkívüli bizalmat, melyben őt a biztosító közönség részesíti, az a szabadelvű és szolid üzleti eljárás hódította meg részére a nagy közönséget és szerezte meg számára évek hosszú során át azt a közkeletet és népszerűséget, melynek ma örvend s a mely az intézetek sorában a legmagasabb polczra emeli. Egytől-egyig szabadelvű feltételei közül ezuttal azon jelentékeny új határozmányát emeljük ki, mely szerint a biztosított összeg halálesetknél még az esetben is minden levonás nélkül fizetetik ki az

illetékes félnek, ha az elhalálozott öngyilkosság, párba) vagy bírói ítélet folytán mult volna ki, egyetlen feltételül követni ki, hogy ily esetekben a biztosítás 13 hónapig érvényben volt legyen. Hasonló fontosságu továbbá a „Gresham” legújabb határozmányja, mely szerint valamennyi nála kötött biztosítás, ha a kor bizonyítás megállapított és a díjak rendesen befizettetnek, tényleg a biztosítás napjától kezdve megtámadhatlan. Figyelmreméltó végre az előny is, melyet a „Gresham” az összes konkurens intézetekkel szemben nyújt a biztosítottjainak az által, hogy máttól fogva oly kötvényekre, melyeknél a biztosítás 15 éven alóli tartamra kötött, már két évi fennállás után kölcsönt ad, vagy az ily kötvényeket hasonértékben visszavásárolja. Azon állandó progresszió, mely a „Gresham” óriási fejlődésében évről-évre észlelhető, biztos alapot nyújt arra nézve, hogy ez intézet a jövőben is folytonos haladásra számíthat.

Csik-Tusnád fürdővendégeinek névjegyzéke július 10-től július 17-ig.

(Folytatás.)
Homoki Ilona, orvos neje Orsova, személyszám 3. Róka Dénes, magánzó Brassó 1 sz. Enyeter József, honvéd százados Kassa 1 sz. Lázár Albert, honvéd főhadnagy Nagy-Ényed 1 sz. Kövendi József és neje, állami tanító Déva 2 sz. Keserü Lajos és neje, tanító M.-Czintos 2 sz. Ber Mária, magánzó Brassó 1 sz. Bőjthe Géza, ev. ref. lelkész Szemeria 2. sz. Makay Endre, megyei tisztviselő Makó 1 sz. Özv. Horváth Györgyné, földbirtokosné Harasztos 1 sz. Bartha Ilona, földbirtokos Harasztos 1 sz. Otília N.-Didu, földbirtokos Brassó 4 sz. Deák Albertné, banya pénzt. neje Köpecz 3 sz. Nyers Lajos, kir. táblai bíró Debrezen 3 sz. Lengyel Lajos, birtokos Erzsébetváros 2 sz. K. Páscu, magánzó Bukarest 6 sz. Elisa Isacu, magánzó Bukarest 5 sz. Mathilde Irtl, magánzó Bukarest 2 sz. Valdiman Márkné, ügyvédné N.-Várad 4 sz. Szikszay Gyula és neje, kir. járásbíró Kolozsvár 2 sz. Fiedler Ferencz, táncztanító Brassó 1 sz. Fiedler Lujza táncztanítóné, Brassó 1 sz. Leó Ettinger dr., orvos Galacz 1 sz. Max Fischer, kereskedő Galacz 9 sz. Vilkmorn Lázár, kereskedő Fehérvár 1 sz. Nagy Mártou, mézáros Fehérvár 1 sz. Hermann Ferencz és neje, postafőtiszt N.-Várad 2 sz. Bertha Balló, magánzó Bukarest 1 sz. Vasady József, kereskedő Brassó 2 sz. Müller, fűmérőkné Köhalom 3 sz. Steiniszter Mór és családja, magánzó Arad 5 sz. Dr. Nestor Opreán, ügyvéd N.-Sztmiklós 3 sz. Szerviczky Gyula és családja, nyug. alezredes, földbirtokos Bécs 2 sz. Veisz Eduárd, magánzó Brassó 7 sz. Dr. Ein Horn, kereskedő Bukarest 11 sz. Bekk J. és neje, kir. aljárásbíró Zombolya 2 sz. Pasku Sándorné és leánya, m. k. honv. ezredes neje Versecz 2 sz. Steinberger Mór, pénzügyi vállalkozó London 3 sz. Imets F. Jákó, kanonok Gyula-Fehérvár 1 sz. Boross Elek, kir. ítélő táblai bíró M.-Vásárhely 2 sz. Vigh Béla, reáliskolai tanár Szeged 6 sz. Malvine Antoni és Juli Emilie, magánzók Bros 2 sz. Csáky Balázs, iparos Bukarest 1 sz. Bence János, iparos Bukarest 1 sz. Dr. Heinrich Károly, tanár Budapest 6 sz. Herzeg Zsigmond, kir. járásbíró Segesvár 1 sz. Pap Istvánné, kereskedő Fogaras 4 sz. Kertay Zsigmond, tak. pénzt. igazg. B.-Gyula 1 sz. George Angeló, kereskedő Bukarest 2 sz. Kuncz Kornél, polg. iskolai igazgató Gy.-Szentmiklós 1 sz. Verzár György, kereskedő Bécs 1 sz. Molnár Antal, orszgy. képv. Budapest 1 sz. Gajzágó Antalné, ügyvédné Kolozsvár 2 sz. Dobokay Ferencz, nyug. kincstári osztálytanácsos N.-Szeben 1 sz. Bruchner Lipót, butorgyáros Arad 1 sz. Pap Károlyné, fia Károly és leánya Sarolta, ev. ref. lelkészné Budapest 3 sz. Vilhelm Binder, gyógyszerész Giorgiovo 1 sz. Henriette Schmidt, Brassó 1 sz. Kis Ilona, postamester Prázmár 1 sz. Joannu Rusu, gör. kath. pap N.-Szeben 1 sz. Joannu Todoru, professzor N.-Szeben 1 sz. Gál Endre, tiszt ügyész Csik-Szereda 1 sz. Dr. Schneider Károlyné, ügyvédné Kula 4 sz. Dr. Voály Emil és neje, birtokos Kula 2 sz. Balogh Gyula földbirtokos K.-Vásárhely 1 sz. Kovács A. M., fényképész Budapest 2 sz. Gr. Bethlen Ödöné és családja, birtokos Drág (Kolozs megye) 8 sz. Özv. Nyucsikné, özv. Thuriné, magánzók B.-Szarvas 2 sz. Özv. Csizsér Albertné, volt k. járó neje M.-Vásárhely 5 sz. Issekücz Gergely, neje és fia, birtokos Déva 3 sz. Nikolaj Grecescu, kereskedő Bukarest 1 sz. N. Mosora, kereskedő Bukarest 1 sz. Hennig Zsuzsánna, földbirtokos Holdvilág 3 sz. Sándor Akos, magánzó Budapest 5 sz. Atutazó 81 személy. Összesen 535.

(Folyt. köv.)

Egy csinos, födetlen, kevésbé használt

kis kocsis

jutányos áron eladó Gál Jánosnál Székely-Udvarhelytt.

Sz. 1543—1893.

ki.

Pályázati hirdetmény.

Csik-Szereda város tanácsa a **GYEPMESTERI** állásra ezennel pályázatot hirdet s felhívja pályázni kívánókat, hogy ez iránti szándékukat személyesen vagy írásban alulírott polgármesterhez f. évi aug. 15-ig jelentsék be. Javadalmazás évi 60 frt készpénz fizetés, természetbeni lakás és egyezségileg megállapítandó munkák díjazásai.

Csik-Szereda, 1893. július 24.

Csedő István,
polgármester.

1189—1893.
krjzói szám.

Árverési hirdetmény.

Csik-Szentmárton és Csik-Csekefalva községek részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszteriumnak f. évi 237. számú magas rendeletével felső Tölgyes II. rész határában az Uz és Csobányos vizek között fekvő erdőrészében engedélyezett 3165.12 kath. hold nagyságu hozamterületen a 20 em. alsó átmérőn felül található összes famennyiség, még pedig mintegy 322,000 m³ fenyő haszonfa és 217,000 m³ bükk hasáfta folyó évi augusztus hó 27-én nyilvános árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 149,000 frt, melynek 10%-a az árverezni hajlandók által mint bánatpénz leteendő; írásbeli ajánlatok a szóbeli árverezés megkezdéséig ezen bánatpénzzel ellátva elfogadtatnak, melyekben azonban határozottan kifejezendő, hogy az árverező az általa ismert árverezési feltételeknek aláveti magát.

Miről árverezni szándékozik oly megjegyzéssel értesíttetnek, hogy az árverezési feltételek ugy a két község körjegyzőinek irodájában Csik-Csekefalván, valamint a csik-szeredai m. kir. erdőhivatalnál a hivatalos órákban betekintheők.

Csik-Szentmárton, 1893. július 8-án.

A két község előljárósága:

Albert Máté **Sándor Izsák**
községi bíró. körjegyző.

Koncsag István

1—3 községi bíró.

Tisztán kölcsönös. * Részvényei nincsenek.
Az összes nyereség a biztosítottak javára esik.
A legnagyobb és leggazdagabb pénzügyi intézet a világon.
Biztosítási alapja:
907 millió frank.

THE MUTUAL NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG.
Alapított 1843.

Biztosít:
emberéletet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint.
Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az **ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG** Kolozsvártt.